

بررسی و تحلیل مفهوم رفتار در معماری بومی ایران (با رویکرد روانشناسی محیط)

هانیه طرح ریز^{۱*}، محمد سیمری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد ناپیوسته معماری - دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، خیابان امام خمینی، روبروی خیابان انصاری

فرد، کوچه جعفر نائب، پلاک ۲

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد ناپیوسته معماری داخلی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، تبریز - شهرک شهید یاغچیان -

خیابان مائده - تقاطع سما - پلاک ۹۲

خلاصه

محیط زندگی انسان چهارچوبی است که در آن رفتارها، هنجارها، ارزش‌های اخلاقی و همچنین فعالیت‌های انسانی شکل می‌گیرد. در قرن معاصر موضوع رابطه انسان و محیط و قابلیت ترجمه آن به زبان طراحی معماری، مورد توجه پژوهشگران این حوزه از دانش بوده است. در این راستا شناخت انسان و ویژگی‌های محیط زندگی او و چگونگی برقراری رابطه میان این دو عامل اهمیت دارد. بخش عظیمی از شکل‌گیری معماری چیزی نیست جز تجسم مادی، افکار، سنن و آداب افراد و سرزمین سازنده اش که در کنار عواملی مانند اقلیم به بار می‌نشیند، مرزبندی می‌شود و خود نمایی می‌کند. طراحی متناسب با اقلیم یکی از اصول مهم معماری ایرانی است که همواره از دوران گذشته مد نظر بوده است؛ معماری بومی یکی از زیباترین جلوه‌های برآمده از پاسخ همه‌سویه به نیازهای اقلیمی، فرهنگی، تاریخی، معیشتی مردم سرزمین ماست که در هر اقلیم و منطقه با فرهنگ، آداب و رسوم در هم آمیخته و صورت و معنای خاصی به خود می‌گیرد. در این مقاله، مفهوم و جایگاه رفتار انسان و مکان و محیطی که رفتار در آن شکل می‌گیرد (در معماری بومی ایران) بررسی شده است.

کلمات کلیدی: روان‌شناسی محیط، رفتار در معماری، مسکن معاصر ایرانی، معماری بومی ایران